

Trzej zwycięzcy tegorocznej nagrody Porozumienia Burmistrzów UE 2025 – Mechelen (Belgia), Lappeenranta (Finlandia) i Domokos (Grecja) – zostali wyróżnieni za wyjątkowe strategie dekarbonizacji ogrzewania, które stanowią inspirację dla samorządów w całej Europie.

Ogrzewanie i chłodzenie – „Detoks cieplny miast”

Ogrzewanie i chłodzenie budynków odpowiadają w Unii Europejskiej za 80% zużycia energii w gospodarstwach domowych i 567 mln ton emisji CO₂ rocznie, przy czym ponad dwie trzecie systemów grzewczych wciąż opiera się na paliwach kopalnych. Miasta i miasteczka odgrywają kluczową rolę w europejskiej transformacji energetycznej, ograniczając emisje, poprawiając jakość powietrza i zwiększając bezpieczeństwo energetyczne.

Tegoroczna edycja Covenant Award została powiązana z kampanią Cities Heat Detox, promującą działania miast na rzecz czystego ogrzewania. Jury podkreśliło, że skuteczna dekarbonizacja wymaga szerokiej współpracy, a nagrodzone miasta wyróżniły się innowacyjnymi rozwiązaniami, zaangażowaniem interesariuszy i wsparciem dla grup wrażliwych, przynosząc przy tym wymierne efekty – od niezależności energetycznej po tworzenie miejsc pracy.

Planowanie ogrzewania i współpraca w Mechelen

Miasto Mechelen zostało wyróżnione za spójne planowanie i skuteczną realizację strategii dekarbonizacji ogrzewania, opartej na rozwoju nowoczesnych sieci ciepłowniczych z systemami magazynowania energii cieplnej. Rozwiązania te pozwalają zasilać gęsto zaludnione obszary z wykorzystaniem lokalnych, odnawialnych i resztkowych źródeł energii.

Sukces wdrażania planu jest możliwy dzięki Koalicji Ciepłej – partnerstwu ponad 25 kluczowych organizacji, w tym operatorów sieci, spółdzielni energetycznych, instytucji publicznych, firm budownictwa socjalnego i lokalnych przedsiębiorstw. Jury doceniło również aktywną kampanię informacyjną, prowadzoną przez miasto w celu zwiększenia społecznego poparcia dla planu, oraz działania wspierające osoby zagrożone ubóstwem energetycznym.

Suwerenność energetyczna i innowacje w Lappeenrancie

Fińska Lappeenranta została uhonorowana za ambitne dążenie do neutralności węglowej oraz konsekwentne budowanie niezależności energetycznej. Położenie miasta w pobliżu granicy z Rosją sprawiło, że uniezależnienie się od importowanych surowców stało się jednym z kluczowych priorytetów lokalnej polityki energetycznej.

Po rosyjskiej inwazji na Ukrainę w 2022 roku miasto przyspieszyło transformację, zastępując indywidualne źródła ogrzewania sieciami ciepłowniczymi – najpierw zasilanymi gazem ziemnym, a następnie biomasą. Obecnie Lappeenranta dąży do osiągnięcia neutralności węglowej do 2030 roku, wykorzystując niskoemisyjną energię elektryczną oraz systemy magazynowania ciepła sterowane algorytmami sztucznej inteligencji. Technologie te pozwalają optymalizować zużycie energii, obniżyć koszty i eliminować pozostałe źródła paliw kopalnych. Miasto zostało również docenione za dzielenie się doświadczeniem i promocję innowacyjnych rozwiązań wśród innych samorządów.

Odporność społeczna i walka z ubóstwem energetycznym w Domokos

Europejskie uznanie dla dobrych praktyk i inspirujących inicjatyw w dekarbonizacji ogrzewania

Kategoria: Zarządzanie Przestrzenią

Opublikowano: środa, 29, październik 2025 10:28

Joanna Gryboś-Chechelska

Odśłony: 385

Grecka gmina Domokos, licząca zaledwie 10 tysięcy mieszkańców, otrzymała nagrodę za zaangażowanie społeczności lokalnej oraz realizację ambitnych działań dostosowanych do lokalnych możliwości. Władze gminy skupiły się na modernizacji budynków publicznych, zwłaszcza szkół, gdzie zainstalowano pompy ciepła powietrze–woda i rewersyjne pompy ciepła.

Dzięki tym inwestycjom uczniowie mogą korzystać ze zdrowszego, bardziej komfortowego i przyjaznego środowiska miejsca nauki, a cały projekt stanowi przykład efektywnej modernizacji infrastruktury publicznej w duchu zrównoważonego rozwoju. Jury podkreśliło również troskę gminy o grupy wrażliwe, w tym dzieci oraz osoby z problemami zdrowotnymi.

Lokalne przywództwo dla czystego ogrzewania

Trzy wyróżnione miasta – Mechelen, Lappeenranta i Domokos – pokazują, że neutralność klimatyczna jest osiągalna dzięki lokalnemu przywództwu, partnerstwu i innowacjom. Ich działania wyznaczają kierunek przyszłych inicjatyw w zakresie czystego, dostępnego i zrównoważonego ogrzewania w Europie.

Źródło: eu-mayors.ec.europa.eu